

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Czechowicz
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy W. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o odsetki (po rencie)

na skutek odwołania W. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 30 czerwca 2016r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 30 czerwca 2016 roku znak (...)

w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy W. R. prawo do ustawowych odsetek za okres od dnia 10 grudnia 2013 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku należnych od kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy ustalonej decyzją z dnia 30 czerwca 2016 roku znak (...),

2. w pozostałym zakresie oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 2 sierpnia 2016 roku W. R. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 30 czerwca 2016 roku odmawiającej prawa do odsetek. W uzasadnieniu swojego stanowiska W. R. podniósł, że Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2015 roku w sprawie VII U 142/14 zmienił decyzję organu rentowego odmawiającą prawa do świadczenia rentowego w ten sposób, że przyznał prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 listopada 2013 roku do osiągnięcia wieku emerytalnego. Odwołujący się podał nadto, że w dniu 8 lipca 2016 roku organ rentowy wypłacił mu kwotę należnej renty od dnia 1 listopada 2013 roku (odwołanie k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 4 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy podkreślił, że orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 maja 2016 roku wpłynęło do organu w dniu 22 czerwca 2016 roku, a decyzją z dnia 30 czerwca

2016 roku, (wobec ostatecznego ustalenia uprawnień odwołującej na etapie sądowych postępowań odwoławczych), organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do świadczenia rentowego. Zakład Ubezpieczeń II Oddział w W. zaznaczył, że ani Sąd Okręgowy ani Sąd Apelacyjny nie orzekł o odpowiedzialności organu za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie organu rentowego brak jest podstaw prawnych do wypłaty odsetek, ponieważ wydanie decyzji w sprawie prawa do świadczenia oraz jego wypłata nastąpiły w terminach ustawowych, przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych. W świetle podniesionej argumentacji organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania od zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny: W. R. był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy. Świadczenie przysługiwało do dnia 31 października 2013 roku. W. R. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W oparciu o stanowisko Komisji Lekarskiej Zakład Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 grudnia 2013 roku wydał w dniu 16 grudnia 2013 roku decyzję, na mocy której odmówił W. R. prawa do świadczenia rentowego na dalszy okres (decyzja k. 144 a.r.).

W. R. odwołał się od decyzji z dnia 16 grudnia 2013 roku do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie. W postępowaniu odwoławczym w sprawie VII U 142/14, Sąd Okręgowy dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych sądowych specjalistów onkologii, kardiologii oraz urologii oraz medycyny pracy. W oparciu o opinię biegłej P. Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony był nadal częściowo niezdolny do pracy na okres od dnia 1 listopada 2013 r. do osiągnięcia wieku emerytalnego. Takiej też treści zapadło orzeczenie z dnia 23 kwietnia 2015 (k. 131 a.s. VII U 142/14).

Organ rentowy wniósł apelację od powyższego wyroku zarzucając rozstrzygnięciu Sądu naruszenie art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 57 ust. 1 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych sprawy. Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji organu rentowego wyrokiem z dnia 12 maja 2016 roku, oddalił apelację (k. 179 a.s. VII U 142/14). Organ rentowy odstąpił od składania skargi kasacyjnej (k-199 a/r).

Sąd Apelacyjny skierował do organu rentowego odpis swojego orzeczenia z dnia 12 maja 2016 roku. Organ rentowy odebrał wyrok w dniu 22 czerwca 2016 roku (k. 192 a.r.) po czym wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga z dnia 23 kwietnia 2015 roku przyznał ubezpieczonemu W. R. decyzją z dnia 30 czerwca 2016 roku prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 listopada 2013 roku do osiągnięcia wieku emerytalnego czyli 66 lat i 5 miesięcy (k. 202 a.r.).

Ubezpieczony złożył w dniu 26 lipca 2016 roku wniosek o wypłatę odsetek. W dniu 29 lipca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję, na mocy której odmówił W. R. prawa do odsetek, ponieważ decyzja o przyznaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy została wydana w terminie ustawowym po otrzymaniu wyroku Sądu Apelacyjnego, a należne wyrównanie przesłane wraz z rentą za lipiec 2016 roku. (k. 206 a.r.I).

W. R. zaskarżył decyzję organu rentowego z dnia 29 lipca 2016 roku inicjując tym samym niniejsze postępowanie odwoławcze w sprawie VII U 1162/16 (k. 2).

Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o zeznania odwołującego na rozprawie w dniu 28 listopada 2016 roku, że domaga się odsetek za okres od dnia 1 listopada 2013 roku do dnia 8 lipca 2016 roku gdyż „miał cały czas kontynuację renty” (k. 13 a.s. nagranie 00:01:31 do 00:07:51). Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał stanowisko wyrażone w odpowiedzi na odwołanie (k. 13 a.s. nagranie 00:07:52).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o akta rentowe ubezpieczonego, w tym dokumentację lekarską, a także akta sprawy o sygnaturze VII U 142/14, w tym w szczególności opinie biegłych sądowych lekarzy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie był kwestionowany w zakresie jego autentyczności przez żadną ze stron postępowania. W ocenie Sądu materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do rozstrzygnięcia sporu.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga zważył, co następuje: odwołanie W. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia

29 lipca 2016 roku jako częściowo zasadne podlegało uwzględnieniu i skutkowało zmianą zaskarżonej decyzji. Zgodnie z art. 85 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2016.963 j.t.) jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych nie ustalił prawa do świadczeń lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłacaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z tezą wyrażoną w orzecznictwie, „postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem – w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego oraz prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej - o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalania do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Biegli sądowi nie zastępują lekarza orzecznika ZUS. Zgodnie z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego przez niego orzeczenia o zdolności wnioskodawcy do pracy lub jej braku” (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2004 roku w sprawie II UK 395/03).

W myśl natomiast mającego w tym zakresie charakter przepisu szczególnego art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwzględnieniem tego, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (ust. 1a). Stosownie do treści art. 118 ust. 4 tej ustawy, przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.

Z przedstawionego stanu prawnego wynika, że jeżeli dla stwierdzenia uprawnień do świadczenia wymaga się wydania decyzji, termin do jej wydania biegnie od daty wyjaśnienia ostatniej niezbędnej okoliczności, co dotyczy także ponownego ustalenia prawa

do świadczenia. Przez wyjaśnienie "ostatniej niezbędnej okoliczności" trzeba rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Wyjaśnienie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji oznacza dokonanie czynności mającej na celu ustalenie stanu faktycznego, czyli przeprowadzenie dowodów i ich ocenę. Przesłanką powstania po stronie organu rentowego obowiązku wypłaty odsetek jest opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego lub wypłaty tego świadczenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażono pogląd, że zawarte w art. 85 ust. 1 ustawy systemowej określenie: "nie ustalił prawa do świadczenia" oznacza zarówno niewydanie w terminie decyzji przyznającej świadczenie, jak i wydanie decyzji odmawiającej przyznania świadczenia, mimo spełnienia warunków do jego uzyskania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2001 r., II UKN 402/00, OSNAPiUS 2002 Nr 20, poz. 501), a zatem w tym ostatnim przypadku chodzi o sytuacje, w których organ rentowy odmawiając przyznania świadczenia naruszył przepisy prawa materialnego określające przesłanki nabycia prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego.

Nie ulega wątpliwości, że przewidziane w art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy systemowej wyłączenie obowiązku organu rentowego wypłaty odsetek nie jest zależne od wykazania, że organ rentowy nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia. Zawarte w tym przepisie określenie: "okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności" jest bardziej zbliżone znaczeniowo do używanego w przepisach prawa określenia: "przyczyn niezależnych od organu", co oznacza, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest obowiązany do wypłaty odsetek nie tylko wtedy, gdy nie ponosi winy w opóźnieniu, lecz także wtedy, gdy opóźnienie w ustaleniu i wypłacie prawa do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia społecznego jest skutkiem innych przyczyn niezależnych od ZUS (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03, OSNP 2005 Nr 10, poz. 147).

Podjmując próbę klasyfikacji błędów organu rentowego można je podzielić na błędy w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędy w ustaleniach faktycznych, będące skutkiem naruszenia przepisów proceduralnych. Błąd w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa jest popełniany wówczas, gdy na podstawie prawidłowo i kompletnie zebranego materiału dowodowego i po ustaleniu niezbędnych okoliczności organ rentowy wydaje decyzję odmawiającą ustalenia prawa, ponieważ błędnie dokonuje interpretacji obowiązujących regulacji w przedmiotowym stanie faktycznym. W takiej sytuacji sąd nie uzupełnia ustaleń faktycznych dokonanych przez organ rentowy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem oznacza, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ten organ ponosi odpowiedzialność, choćby nie można mu było zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 159/04, OSNP 2005 Nr 19, poz. 308, czy wyrok z dnia 14 września 2007 r., III UK 37/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 326). Jeżeli zatem organ rentowy dokonał nieprawidłowej wykładni lub błędnego zastosowania prawa, to ubezpieczonemu należą się odsetki od kwoty świadczenia przyznanego wyrokiem sądu liczone od upływu terminu, w którym organ rentowy powinien był wydać prawidłową decyzję uwzględniającą wniosek.

Bardziej złożona jest natomiast prawna kwalifikacja błędu w ustaleniach faktycznych jako przesłanki uzasadniającej odpowiedzialność organu rentowego z tytułu wypłaty odsetek za opóźnienie. Możliwa jest bowiem sytuacja, że przyznanie prawa do świadczenia nastąpi na skutek ustaleń faktycznych Sądu. Aby stwierdzić w takiej sytuacji, że organ rentowy nie ponosi za to opóźnienie odpowiedzialności, konieczne jest wykazanie, że w przepisany terminie ZUS nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia, z uwzględnieniem jednakże tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, że opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność.

Prawna problematyka postępowania dowodowego i wyjaśniającego związana jest w dużym stopniu z kompetencjami organu rentowego związanymi ze środkami dowodowymi dopuszczonymi w postępowaniu przed organem rentowym. Reguły postępowania dowodowego ustanowione zostały w odmienny sposób w kodeksie postępowania administracyjnego, z którego wynika, że dowodem jest wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem (art. 75 § 1 k.p.a.). W postępowaniu emerytalno-rentowym obowiązuje zasada odwrotna - dowodem jest tylko to, co prawo uznaje za dowód i dopuszcza jako dowód. Wyjaśnienie okoliczności koniecznych do wydania decyzji następuje zatem również przez sąd. W kontekście prawa do odsetek istotne jest więc stwierdzenie, czy organ rentowy w ramach udzielonych mu kompetencji i nałożonych obowiązków podjął określone działania zmierzające do ustalenia prawa i wyjaśnienia związanych z tym okoliczności.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. ponosi odpowiedzialność. Podkreślić bowiem należy, że organ rentowy dysponował dokumentacją medyczną odwołującego się, na podstawie której przyznawał uprzednio odwołującemu W. R. prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Następnie W. R. złożył do organu rentowego wniosek o przyznanie mu prawa do świadczenia na dalszy okres z uwagi na konieczność kontynuowania leczenia. W

związku z decyzją odmawiającą prawa do dalszego świadczenia rentowego, ubezpieczony zainicjował postępowanie odwoławcze przed Sądem Okręgowym w sprawie VII U 142/14. Postępowanie jednoznacznie wykazało zdaniem Sądu, że odwołujący po dniu 31 października 2013 roku był osobą nadal częściowo niezdolną do pracy na okres do osiągnięcia wieku emerytalnego. Podkreślić również należy, że zarówno lekarze orzecznicy ZUS II Oddział w W., jak również biegła J. P. opiniująca w odwoławczym postępowaniu sądowym dysponowała tą samą dokumentacją medyczną dotyczącą stanu zdrowia i zakresu schorzeń odwołującego, jedynie uzupełnioną o najnowsze badania moczu i krwi. Biegła podkreśliła że częściowa niezdolność jest kontynuacją niezdolności wcześniej orzeczonej. Wobec powyższego Sąd Okręgowy zważył, że wnikliwa i prawidłowa ocena medyczna stanu zdrowia wnioskodawcy mogła doprowadzić lekarzy orzeczników ZUS do wniosków sformułowanych później w kompleksowej opinii biegłej sądowej J. P..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że organ rentowy mógł już na etapie postępowania administracyjnego (po przeprowadzeniu badania przez Komisję Lekarską ZUS), zainicjowanego wnioskiem W. R. o przedłużenie prawa do świadczenia poczynić prawidłowe ustalenia w zakresie jego stanu zdolności do pracy, a tym samym wydać decyzję o przyznaniu prawa do świadczenia, nie narażając go na konieczność prowadzenia długotrwałego postępowania sądowego w sprawie o sygnaturze akt VII U 142/14. O potwierdzeniu zasadności poglądu, że organ rentowy ponosi jednak odpowiedzialność skutkującą zasądzeniem odsetek świadczy treść uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego, który w pełni zaaprobował ustalenia dokonane przez biegłą J. P. oparte o dokładną analizę materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy i aktach rentowych oraz dokumentację lekarską. W dalszej części uzasadnienia Sąd Apelacyjny wprost stwierdził, że decyzja organu rentowego z dnia 16 grudnia 2013 roku nie była prawidłowa, gdyż nie wzięto pod uwagę wszystkich istotnych okoliczności sprawy, faktu pobierania przez W. R. przez wiele lat renty z tytułu niezdolności do pracy (od 2004 roku dopisek Sądu Okręgowego) oraz wyników badań, które bezspornie wskazują na fakt, że stan zdrowia W. R. nie uległ w istocie poprawie.

Sąd Okręgowy zważył, że w odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podkreślił, że Sąd Okręgowy w wyroku w sprawie VII U 142/14 ani Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 12 maja 2016 roku nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy bezzasadnie przyjął, że świadczenie z tytułu częściowej niezdolności do pracy W. R. powinno być wypłacone bez odsetek dopiero od dnia wydania decyzji wykonującej wyrok Sądu Okręgowego w sprawie VII U 142/14. Zdaniem Sądu Okręgowego organ rentowy mając wieloletnią dokumentację lekarską dysponował odpowiednią wiedzą aby dokonać prawidłowej oceny stanu zdolności do pracy odwołującego się okoliczność ta stanowi więc opóźnienie w przyznaniu świadczenia, za którą organ rentowy ponosi jednak odpowiedzialność. W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy posiadał wiedzę o ciągłości schorzeń odwołującego i braku ich remisji, co potwierdziła opinia biegłej z zakresu medycyny pracy, zaaprobowana w pełni przez Sąd Apelacyjny.

Sąd Okręgowy miał ponadto na uwadze pogląd wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 września 2007 r. (sygn. akt P 11/07), że 30-dniowy termin określony w art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych powinien być liczony od dnia doręczenia wyroku sądu tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (w tym błędne orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS lub Komisji Lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy), termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia. Ponadto jak wywiódł Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 czerwca 2012 r., (III UK 110/11), wydanie orzeczenia w przedmiocie niezdolności do pracy oraz jego kontrola dokonywana przez głównego lekarza orzecznika oddziału, stanowią niezbędne etapy postępowania prowadzonego przez organ rentowy w sprawach o świadczenia rentowe. Ponadto, zarówno lekarz orzecznik, jak i główny lekarz orzecznik oddziału, działają w ramach organu rentowego. Jeżeli zatem wydanie nieprawidłowej decyzji w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy byłoby następstwem niewłaściwej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o to świadczenie, dokonanej przez lekarza orzecznika lub głównego lekarza orzecznika oddziału, a więc następstwem niewłaściwych ustaleń faktycznych, to błąd taki należy uznać za błąd organu rentowego, powodujący jego odpowiedzialność na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z

dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Wobec tego organ rentowy jest obowiązany zapłacić odsetki od nieprzyznanego w terminie świadczenia, jeżeli sąd przyznał do niego prawo na podstawie dokumentów i okoliczności uprzednio znanych zakładowi.

Wskazać również należy, że – wbrew twierdzeniom organu rentowego – brak orzeczenia w wyroku Sądu Okręgowego oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego o odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie zamyka ubezpieczonemu drogi do późniejszego dochodzenia odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia. Obecnie jest już utrwalone orzecznictwo sądowe wskazujące, że brak orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń nie przesądza o tym, że ZUS nie ponosi odpowiedzialności. (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2011 r. I UZP 2/11 OSNP 2011/19-20/255). W razie wystąpienia o odsetki po wykonaniu wyroku przyznającego świadczenia konieczne jest zatem ustalenie z jakich przyczyn doszło do opóźnienia w wypłacie świadczenia. Ocena odnośnie tego, która ze stron postępowania odpowiada za opóźnienie w wypłacie świadczenia rentowego w danej sprawie powinna być wyprowadzona z uwzględnieniem całokształtu okoliczności sprawy. W sytuacji gdy przedmiotem sporu jest prawo do renty i jedyną sporną okolicznością jest ocena stanu zdrowia, zaś ubezpieczony przedstawia pełną dokumentację medyczną, to ewentualny błąd w ocenie medycznej obciąża organ rentowy, a nie ubezpieczonego. Z treści uzasadnienia wynika wyraźnie, że w odniesieniu do spraw związanych z orzekaniem medycznym utrwalone jest orzecznictwo, że to organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieprawidłowe orzeczenie wydane przez lekarza orzecznika ZUS lub Komisję Lekarską ZUS. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie organ rentowy miał możliwość wydania prawidłowej decyzji o przyznaniu renty, gdyby dokonano prawidłowej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego W. R..

Sąd Okręgowy zważył, że organ rentowy na mocy art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest obowiązany do wypłaty odsetek od świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Odsetki te należne są od kwoty renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy ustalonej decyzją z dnia 30 czerwca 2016, począwszy od daty orzeczenia komisji lekarskiej czyli od dnia 10 grudnia 2013 roku, a nie od dnia 1 listopada 2013 roku jak żądał odwołujący się. W tym zakresie Sąd Okręgowy oddalił odwołanie, analogicznie w odniesieniu do końcowej daty okresu odsetkowego wynikającego z daty wydania zaskarżonej decyzji, a nie z daty otrzymania przez W. R. świadczenia w dniu 8 lipca 2016 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w pkt. 1 sentencji wyroku na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 30 czerwca 2016 roku, w pozostałym zaś zakresie co do początkowego i końcowego okresu odsetkowego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.